

23.08.2025

Innspill til Vega kommunes samfunnsdel i Kommuneplanen for 2025-2036

Det er mye potensiale for ivaretagelse, bruk og forvaltning av den eldre og verneverdige bygningsmassen på Vega. Helgeland Museum synes dette kommer godt frem i den nye samfunnsdelen. Vi vil gjennom vårt innspill trekke frem gode punkter i planen som omhandler dette.

Kulturminner med opplevelsesverdi tilrettelegges som turmål (s. 22).

Veldig bra. Kan bidra til å øke identitetsverdi knyttet til kulturminnene. I tillegg kan man skape et forhold til kulturarven fra en tidlig alder via lek og moro i nature. Det er viktig å legge til rette for vedlikehold ift. Slitasje, så bruken ikke går på akkord med kulturminnet.

Flytting av områdetypiske hus til Vegaøyen fra områder som ikke kan nyttiggjøre seg disse lengre. (s. 19).

Bidrar til sirkulærøkonomi og vern gjennom bruk. Viktig at man har noen som kan forvalte disse byggene så de ikke flyttes for så å fortsette å forfalle. Også viktig å huske på at det har en verdi å bevare byggene in situ. Det må derfor gjøres en grundig vurdering i slike tilfeller angående hvordan husets og området verdier (både som kulturminne og andre verdier) best ivaretas – flytting eller bevaring in situ.

Historie og fortid bør få sin plass i stedsutviklingen over hele kommunen. Kulturminner og kulturmiljøer er viktig for Vegas identitet, og må tas vare på og formidles for fremtidige generasjoner. Mange av kommunens kulturmiljøer ligger langs sjø, og er stadig under press for endringer og ny bruk. (s. 12).

Veldig bra og viktig. Vern gjennom bruk.

Planavklaring for fortsatt bruk av historiske bryggerekker og naust er nødvendig for at disse skal unngå forfall. Dagens planmessige betingelser hemmer privat videreutvikling

23.08.2025

og vedlikehold av slik infrastruktur. Verdensarvområdet bør differensieres planmessig fordi øyene er helt forskjellige og aktiviteten er varierende. Bebyggelse ute i øyene og i verdensarvområdet er i høy grad tatt i bruk som fritidsboliger. Uten planmessig tilrettelegging vil den menneskelige aktiviteten ebbe ut over tid, og grunnlaget for verdensarv opphøre. (12)

Viktig å tilrettelegge for videre bruk av øyene. Nybygging bør også muliggjøres. Det kunne vært hensiktsmessig å utvikle reguleringsplaner for øyværene, differensiert eller mer generell ut ifra hva det er kapasitet til. Her bør de være retningslinjer eller bestemmelser angående arkitektoniske spørsmål/utforminger. Dette vil gjøre det mer forutsigbart for brukere av værene og for videre forvaltning og rådgivning.

Flytting av bygg er en del av kommunens historie. Vi kan åpne for at tradisjonen videreføres i en moderne form av sirkulær økonomi, og stille betingelser om flytting av eldre hus for å godkjenne nye bygg i området. Gjenbruk av bygg er gunstig også med tanke på klimaavtrykk og bygningsvern. (s. 12).

Litt uklart hva som ligger i dette. Menes at man skal hente inn eldre hus til nye byggeområder?

Bygningsvernsenter som kompetansesenter og møteplass. (s. 14).

Flott at dette fremmes som et punkt i planen. Dette er under utvikling.